

ผลกระทบของรูปแบบการชำระเงินต่อ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M1)

ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันมีการใช้งานผ่านเทคโนโลยีการชำระเงินที่หลากหลายมากขึ้น ตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งพบว่าในช่วงที่ผ่านมา มีการใช้ธุรกรรม E-payment เพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจจะมีผลต่อปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (money supply) จึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- เพื่อทราบผลกระทบของรูปแบบการชำระเงินประเภทต่างๆ ต่อปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M1)
- เพื่อทราบผลกระทบของปัจจัยทางมหภาคต่อปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M1)

ระเบียบการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ใช้ข้อมูลแบบอนุกรมเวลา (Time Series) เป็นรายไตรมาส ระยะเวลารวมทั้งสิ้น 10 ปี เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม 2553 ถึงเดือนธันวาคม 2562 รวม 40 ไตรมาส ซึ่งข้อมูลที่ใช้ได้แก่ ข้อมูลมูลค่าการชำระเงินผ่านระบบการชำระเงินและช่องทางต่างๆ ปริมาณเงิน ความหมายแคบ ปริมาณเงินสดในระบบเศรษฐกิจ มูลค่าการชำระเงินในระบบบาทเนต มูลค่าการชำระเงินในระบบเช็ค มูลค่าการชำระเงินในระบบ E-Payment อัตราดอกเบี้ยนโยบาย ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) และปริมาณเงินทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ

แบบจำลอง $\ln(M1) = a + b1 \ln(CS) + b2 \ln(BN) + b3 \ln(CH) + b4 \ln(EP) + b5 RP + b6 \ln(GDP) + b7 RS + \mu$

ผลการศึกษา

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์	P-Value
C	0.007518***	0.0010
D(CS)	0.607992***	0.0000
D(BN)	-0.025718	0.3650
D(CH)	0.077660*	0.0743
D(EP)	-0.065036**	0.0217
D(RP)	0.676358	0.3308
D(GDP)	0.174109***	0.0033
D(RS)	-0.008587	0.8824
R-squared		0.939672
F-statistic		85.55574
Prob (F-statistic)		0.000000

หมายเหตุ : *** มีนัยสำคัญที่ระดับ 1%

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 5%

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 10%

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า การชำระเงินในรูปแบบเงินสด เช็ค และ E-Payment สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเงินสดและเช็คมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M1) ในขณะที่ E-Payment มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M1) ส่วนรูปแบบการชำระเงินที่ไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การชำระเงินผ่านระบบบาทเนต และปัจจัยทางมหภาคสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M1) ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (RP) และปริมาณเงินทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ (RS) ไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชื่อสารนิพนธ์	ผลกระทบของรูปแบบการชำระเงินต่อปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M1)
ชื่อผู้เขียน	ประติกร อัครวงษ์
ชื่อปริญญา	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเงิน)
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร.ศรัณย์ ศานติศาสตร์
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การศึกษาผลกระทบของรูปแบบการชำระเงินต่อปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M1) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของรูปแบบการชำระเงินประเภทต่าง ๆ และปัจจัยทางมหภาคที่มีผลต่อปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M1) โดยใช้ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ เดือน มกราคม 2553 - เดือน ธันวาคม 2562 มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางอนุกรมเวลา (Time Series Data) โดยใช้วิธีการทางเศรษฐมิติคือ วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ คือปริมาณเงินสด เช็ค ระบบบาทเน็ต ระบบ E-Payment ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย และปริมาณเงินทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M1)

ผลการศึกษาพบว่า การชำระเงินในรูปแบบเงินสด เช็ค และ E-Payment สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเงินสดและเช็คมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M1) ในขณะที่ E-Payment มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M1) ส่วนรูปแบบการชำระเงินที่ไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การชำระเงินผ่านระบบบาทเน็ต และปัจจัยทางมหภาคสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M1) ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (RP) และปริมาณเงินทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ (RS) ไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ